

BRAE xx, 261). Cas únic de ç; en una estadística madrilenya de l'a. 1600 (*El Archivo*, iv, 384): *Muçeros* —per manifesta i tardana ultracorrecció del «seseo valenciano».

SSiv. (309-10) diu que l'Orde de Calatrava féu posar *Museros* el 1359; que el cavaller valencià F. J. Menaguerra li féu fer el convent de St. Onofre, amb cases i terres, segons docs. de 1470, 1473 i 1506; i en dóna dades en altres docs. de 1415, 1500, 1553, 1560; però encara que ell indica sempre les variants amb què troba el nom (mal sigui sense datar-les), en aquest cas no en dóna cap: per a ell, doncs, la grafia *Museros* era única.

ETIM. Res escrit. Silenci d'*AlcM.* i de tothom.

Per a l'origen del nom i per a la seva forma originària, té importància l'existència a Castelló de la Plana, com a cognom: 2), pronunciat i escrit amb *s* sonora: a. 1371: «Maria, muller d'en Arnau *Museros*» terratinent a Almalafa: segons els *Libres de Vâlues* castellonencs d'aquestes dates (nº 2, de la de 1371), que em comunicà Sánchez Gozalvo, curiosament transcrits per ell.

I encara en té més, és clar, la repetició del NL, en forma idèntica o molt semblant, en una sèrie de llocs de les comarques de parlar no apitxat. EN TOTS ells, amb *s* sonora. 3) *Muzéros* partida rústica important, en el te. de L'Olleria, a mig camí de Xàtiva a Albaida: que vaig recollir allí en l'enq. de 1962, a dos informants del poble (xxxii, 105 i 106).

4) *Almosèrec* (altres deien «*del mozérek*»), finca i corral en el terme de Benissa, en els pendents de la morisca Serra de Bèrnia (a mig camí de Benissa al Cap de la Nau) pron. *almuzérek* o *del mozérek* pels meus inf. (xxxiv, 95.18).

5) *La Mosaira*, altra partida muntanyenca important, a l'alta Valldigna, dins l'antic terme de Simat, en un paisatge pastoral, i amb closos on tanquen bestiar; ja recollit pel P. Chabàs (*El Arch.* II, 354) i Sarthou (*GGRV* II, 170), i jo vaig oir, en la meua enq. de 1962, pron. *la mozáira*: «hi ha un corral i partida de monte» digué l'inf. (xxxii, 184.25).

Una conclusió es pot extraure clara d'aquestes dades relatives a *Museros* i els seus parònims, perquè és un tret comú a tots: era una -*s*-sonora. I això, essent en un mot que ha vingut del temps dels moros, implica forçosament un ètmon amb -*z*-, car les altres sibilants aràbigues donen ç; i tampoc en noms mossàrabs no s'han comprovat casos de -*s*-sonora, en etimologies segures ni probables.

A això se suma una forma eloqüent: la del parònim 4) —*Mosèrec* o *Almosèrec*— que està a la vista que té l'estructura d'un diminutiu aràbic. Aquest deu ser d'un mot ben conegut: *mazraq* 'fletxa' 'llançó', *mizraq* 'javelot' —de l'arrel pan-aràbiga (de sempre i pertot): *zaraq* 'ferir (una peça de caça)', 'clavar un

cop', 'penetrar'; també en el d'Espanya: *mazraq*, pl. *mazâriq* «telum», amb verb *zaraq* «telum vel palmam scindere» (*RMA.* 115, 604), «lança: *mazràq*; lançada: *zarca*» (*PALC*, 289.21-23).²

El diminutiu d'això és *muzâriq*, la reducció del qual a *Almosèrec* és cosa evident. Però si ens recordem que el -*q* final, consonant profunda, resultant poc audible per a orelles romàniques, sovint es perdia, no ens podem estranyar que en els nostres noms (1), (2), (3), (5) també s'hagi esvaït el -*q* d'aquest mot: tal com s'ha esdevingut en *az-zâriq* > *atzaura* (*DECat.* I, 489), en 'anbiq > *alambi*, o en *tabaq* > *tabà* (*EntreDL* III, 60, 61, 120). Era natural que el diftong *aj* o *âj* de l'àrab es reduís a *ê*; però també s'explica que altres sectors de la vida morisca el mantinguessin com *ai*: d'on *La Mosaira* (5) de Valldigna que deu ser reducció de «*L'Almosaira*».

Pel costat semàntic es pot justificar sense gaire subtilitat: les llancetes o fletxes són barretes que s'usen per fer reixes —recordem que el mateix mot *reixa*, ve de l'àr. *rîšâ* 'barreta'—; i les reixes i barres s'usen per fer els canos de les sèquies, (la de *Museros* i Montcada, cabdal, tenia canos a cada pas); s'usen per tancar una empalissada o per fer el clos d'un corral (4), (5); i així segurament (3) i fins els altres.

És una etimologia ben satisfactòria; i la distingirem com (A); si bé no dic que s'imposi, una explicació que no és evident en algun detall fonètic, i no té simple i clara explicació semàntica. Per tant convé veure si hi ha alguna altra explicació.

(B) La terminació -*ros* invitava certament a cercar alguna etimologia mossàrab; és natural, almenys, i fins s'imposa plantejar-ho. Com que *Mosaira* té també una terminació que sembla mossàrab, ens fa pensar en l'ètmon MANSUARIUS del cat. *masover*. Pots ser, doncs, *masúaira* > *maúaira* > *mosaira*? I *Museros* < MANSUARIOS?; puix que AU dóna *o* en català, significaria simplement un lloc fundat per llauradors col·locats en masos.

Encara que no es veu clar el perquè del femení -*ARIA*, i no tinguem testimonis de *s* sonora en noms mossàrabs. Però veiem tanmateix un escrúpol formal més fort: hi ha una contradicció interna entre el mossarabisme i aqueixa reducció, estrictament catalana, de AU > *o*. Si el diftong AU, fins si és primari, es manté irredueïble en mossàrab, amb més motiu s'hi hauria de mantenir aquí, on, de més a més, seria secundari, sobrevingut. I si el que tenim és sempre *u* (no pas *au*) encara pitjor. I no obstant hi ha *u* constant en (2) i (3); i en (1) apareix *u* invariablement des de la Crònica de Jaume I, i en una vintena de mencions antigues i modernes.

Altres variants etim. tenen menys base. Un diminutiu *mušairî* de *mušrî* 'legible' (*Dozy. Suppl.* II, 597b), fins si admetéssim que reculés l'accent, tindria *s* sorda (ç), no s'explicaria la final, i fóra arbitrari en